

Manuel Baixauli és pintor i escriptor. El seu primer llibre, *Espiral* (Premi Ciutat de Badalona 1998), és un recull de contes breus, intensos, sobre la fugacitat i l'oblit. El segueix la novella *Verso* (Premi Ciutat d'Alzira 2001), reflexió sobre art i les falses aparences. Però és amb *L'home manuscrit* (2006), llibre radical, imaginatiu, en què aborda la capacitat de l'escriptura per transformar la vida i les persones, que rep una acollida excel·lent, amb sis premis. El 2010 enllesteix una nova edició, reescrita i depurada, d'*Espiral* i el 2014 publica *La cinquena planta*, novella que rep el Premi Crexells i el Premi de la Crítica dels Escriptors Valencians. Amb Periscopi ha publicat *Ningú no ens espera* (2016), un recull d'articles amb aire de dietari, acompanyat de dibuixos del mateix autor; *Ignot* (2020), novella que rep el Premi Llibreter al millor llibre de literatura catalana, i *Cavall, atleta, ocell* (2024), Premi Òmnium a la millor novella de l'any.

Sebastià Alzamora, *Avui* — «Una de les millors novel·les en català que he llegit en els últims anys. [...] El millor de *L'home manuscrit* és el plaer que proporciona la seva lectura, gràcies a una perfecta construcció narrativa i a un estil llargament i òptimament elaborat. [...] Una magnífica novel·la, que fins i tot ha posat d'acord la totalitat de la crítica a qualificar-la d'excepcional.»

Jordi Llavina, *El Mundo* — «Novel·la esplèndida, enigmàtica, confirmació del talent enorme de l'autor.»

Bartomeu Fiol, *Diari de Balears* — «Un text excepcional. [...] La narrativa de Manuel Baixauli resulta, certament, espectacular per la seva extraordinària capacitat narrativa i pel seu alt grau de veracitat i coherència. [...] Cal llegir aquesta novel·la dietari.»

Julia Guillamon, *La Vanguardia* — «Un sofisticat artifici literari que sobresurt per la seva brillantor i intel·ligència.»

Esperança Camps, *Es diari. Diario de Menorca* — «*L'home manuscrit* em sembla que és la millor obra catalana de l'any. És un cant al gust per l'escriptura, pel plaer, per l'obsessió.»

Joan Josep Isern, *Avui* — «Un brillant guanyador [...]. Una novel·la de les que se'n publiquen poques al cap de l'any. [...] Un llibre per als convençuts de la funció creativa de la lectura.»

Francesc Calafat, *El País* — «Una meravella narrativa. [...] Un llibre valent, que fuig de la facilitat, però no del plaer. Amb un domini eficaç del ritme narratiu i amb una prosa elegant i sobretot gràcies als passatges més fascinants,

l'autor sedueix el lector i l'arrossega captivat i el du a un final amb sorpresa inclosa.»

Antoni Isarch, *Els Marges* — «*L'home manuscrit* es dreça com una aportació singular, excepcional (en els dos sentits del terme) i, per damunt de tot, com un potent mecanisme de rellotgeria que ens reconcilia amb la Literatura.»

Martí Domínguez, *El País* — «Brillant novel·la [...]. *L'home manuscrit* és la crònica de la construcció d'un escriptor: d'un escriptor que fa literatura.»

Xavier Cortadellas, *Presència* — «Baixauli ha escrit una novel·la ambiciosa i complexa, interessant i densa. Si hi ha llibres que s'obliden just acabats de llegir, *L'home manuscrit* no és d'aquests. Recordin aquest nom: Manuel Baixauli.»

Mario Reyes, *El Punt* — «Un llibre que es pot assaborir a foc lent. [...] Un dels lletraferits més interessants i inspirats del panorama literari valencià. [...] Baixauli ha conformat un microcosmos on la literatura i la vida es confonen sota un teló de fons d'un relat farcit d'enigmes.»

Joan Garí, *El Temps* — «Una narració de gran factura, un dels llibres més interessants fabricats per un literat valencià els darrers anys.»

Marina Espasa, *Time Out* — «Aquesta és una novel·la per a entusiastes d'autors com Paul Auster o Vila-Matas, perquè hi trobaran llibres dins de llibres, autors de carn i ossos convertits en pures ficcions i personatges literaris barallant-se amb els seus creadors. [...] Per a amants de la literatura, i de la vida, en estat pur.»

Manuel Baixauli

L'HOME MANUSCRIT

ESCAFANDRE, 26

EDICIONS DEL PERISCOPI

L'home manuscrit

Edició reescrita per l'autor

© Manuel Baixauli, 2026

Primera edició: maig del 2026

© de la imatge de la coberta: *Clouds*, Gotch, Thomas Cooper (1854-1931) /
Bridgeman Images

© de la fotografia de l'autor: Manuel Baixauli, 2024

© d'aquesta edició: Edicions del Periscopi sL, 2026

Imatge de la p. 113: Rembrandt, *Autoretrat*, c. 1668, Wallraf-Richartz-Museum
& Fondation Corboud, Colònia, Alemanya. Domini públic

Publicat per Edicions del Periscopi sL

info@periscopi.cat | Web: www.periscopi.cat

Facebook: www.facebook.com/Periscopi

X: x.com/Ed_Periscopi

Instagram: @edicions_del_periscopi

Impressió: Romanyà Valls, Capellades

Imprès a Catalunya – *Printed in Catalonia*

Edició a càrrec d'Aniol Rafel, Marta Rubirola i Núria Saurina Eudaldo

Maquetació: Tono Cristòfol

Correcció: Andreu Sentí i Pons, Òscar Lozano i Rudolf Ortega

Disseny de la col·lecció i interiors: Tono Cristòfol

Dipòsit legal: B 9573-2026

ISBN: 979-13-87726-40-9

Aquest llibre s'ha imprès amb un paper òfset cru de noranta grams i ha estat
compaginat amb la tipografia Caslon Pro.

Tots els drets reservats. Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització
escrita dels titulars del copyright, sota les sancions establertes per la llei, la
reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment,
inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars
mitjançant el lloguer o préstec públics.

A Daniel Baixauli
A Lluís Baixauli

ELS LLIBRES

Ignore què serà de mi després d'aquesta cita.

Inicie, ara, un memorial, un inventari raonat, descriptiu, analític, dels moments de la meua vida en què Ell ha ficat cullerada. Assistiré documentat, amb la memòria fresca, a la convocatòria; evitaré lapsus, oblots, confusions, malentesos que puguen doldre'm. No sé si hi haurà una altra ocasió, per a aquesta he hagut d'esperar fins als quaranta anys, que tot just faré el dia de la cita. Hui mateix, al migdia, mentre desbrossava el jardí de la urbanització on treballe, Ell m'ha requerit, i ho ha fet a la seua *peculiar* manera. Falta una setmana, tinc poc temps i una inquietud, una excitació, que fa molt que no sentia.

Davant meu, damunt l'escriptori, he penjat un espill vell, ratat de les vores, picat, que reproduïx el meu bust. Pare d'escriure, m'observe. Faré quaranta anys, una edat crítica. Un punt d'inflexió. Tota decisió pot ser irreversible. Mire el meu rostre a l'espill i veig molt més enllà del meu rostre,

molt més enllà dels ulls negres, inquisitius, cansats, molt més enllà del present.

He viscut sempre dins d'una jungla d'interrogants, sense tocar parets, orfe de certes. Sempre he triat camins abruptes, amb destinació ignota. Avance quan no sé on vaig. No sé mai on vaig. Cada matí comence una pel·lícula de la qual ignore la fi.

Res no hi ha d'immoble al meu pensament. La meua única rutina: el *Dietari*, una obra que gargotege cada dia. Escric molt, amb una necessitat quasi física, amb la necessitat amb què menge o dorm. Hi ha hagut dies que no he menjat, n'hi ha, sovint, que no dorm; no en recorde cap que no haja escrit. I només escric el *Dietari*. Ni novel·les, ni assajos, ni poesia, ni teatre. Tot junt en un conglomerat promiscu i de contrastos, car així pense: promíscuament, a trossos. El dietari, la forma menys postissa d'escriptura. I en primera persona; res de màscares, res de «qualsevol paregut amb la realitat és pura coincidència». Romanços! Tot el que un escriu és suc biogràfic, legítima revenja, crit metoditzat. Els llibres, com els aliments, haurien de dur una etiqueta amb la seua composició: tant per cent de fel, de libido, de brossa...

Sempre he triat el camí escabrós, la vorera on casca el sol, els dies de vent i de pluja. No ho he fet sempre convençut. Millor: no ho he fet mai convençut. M'assetgen els dubtes, m'ho he de rumiar. M'assetgen els dubtes com les mosques a l'estiu. Quan hi ha hagut perill, però, quan el futur estava en joc i la voluntat i la raó em defallien, Ell ha pres cartes i m'ha guiat, hàbil, de la manera més persuasiva que podia fer-ho: mitjançant la literatura. No es mama el dit, sap quin peu calce, amb les lletres estic venut. Les lletres, la

meua droga, no hi puc fer res; allà on soc els ulls se me'n van cap als textos com els ulls d'un pederasta apunten a les criatures. Ho sap, ho sap i m'injecta històries que ves a saber d'on trau. I ho fa inesperadament, en forma de prodigi.

No crec en prodigis. Bo soc jo per a empassar-me esoterismes de carreró, aparicions, desaparicions, ovnis, psicofonies... Fallàcies! Literatura de corral! Però cada volta que Ell se m'ha adreçat ha recorregut a l'efectisme del miracle. I m'ha desconcertat. De primeres, si més no.

Per a bé o per a mal, li dec molt del que soc. No me'n queixe. Soc i em sent un escollit. L'Escollit?

Aviat el coneixeré. M'ha citat. La setmana vinent, di-lluns, com hui, a les cinc de la vesprada. Hora i dia en què, fa quaranta anys, vaig eixir de ma mare. Abans, però, faré memòria, repassaré els moments en què Ell m'ha estirat el braç. Els recorde bé. A més, hi ha el *Dietari*. Tot hi consta. No vull ometre res. Ignore què serà de mi després d'aquesta cita.